

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK

157/2015.(VI.25.) számú

h a t á r o z a t a

a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság
2015. első félévben végzett tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

A Közgyűlés

az előterjesztést megtárgyalta, és a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság 2015. első félévben végzett tevékenységéről szóló **beszámolót elfogadja.**

k.m.f.

Dr. Kovács Ferenc
polgármester

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Erről értesülnek:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ A címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3./ Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság tagjai

A Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság beszámolója a 2015. év első félévében végzett tevékenységéről

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet alapján 2013. évben létrehozta a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottságot, továbbá elfogadta a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát. Az Értéktár megalkotásának célja az országos és helyi értékek tudatosítása, számbavétele és védelmének biztosítása.

A Közgyűlés 256/2013. (XI.28.) számú határozatával a Települési Értéktár Bizottság tagjai megválasztásra kerültek, valamint a Közgyűlés elfogadta a Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát.

Az alakuló ülésre 2014. március 6-án került sor, melyen a Bizottság megfogalmazta a legfontosabb feladatokat, a működésével kapcsolatos tennivalókat:

- Fontos feladat a települési értékek azonosítása, a települési értéktár létrehozásával és annak gondozásával, valamint az adatoknak a Megyei Értéktárba történő megküldésével kapcsolatos feladatok ellátása. A Települési Értéktárba felvett nemzeti értékek bekerülhetnek a Megyei Értéktárba, onnan pedig a Magyar Értéktárba, majd végső állomásként a Hungarikumok Gyűjteményébe.
- A város vezetése és a bizottság fontos feladatának tartja, hogy a város lakói megismerjék a bizottság munkáját, feladatát, egyben kéri a település polgárait, hogy javaslataikkal folyamatosan bővítsék a Települési Értéktárat, hiszen a megőrzött értékek hozzájárulnak a hagyományok ápolásához, a magyarságtudat megőrzéséhez.
- A helyi médiumokban tájékoztatjuk az érdeklődőket az értéktár munkájáról.
- A Bizottság döntéseit és az aktualitásokat a www.nyiregyhaza.hu honlapon tekinthetik meg az érdeklődők.

A Bizottság több feladatnak igyekszik megfelelni a továbbiakban is. Legfőbb cél az, hogy a nyíregyházi lakosság minél szélesebb körben ismerje meg magát a törvényt, annak hátterét és fontosságát, illetve felhasználóbaráttá tett űrlapon jelöljön is a helyi értékekből.

Nyíregyháza területén található, illetve az itt létrehozott nemzeti értékek felvételét a települési értéktárba bárki írásban kezdeményezheti a polgármesterhez címzett javaslatában.

A javaslatot a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani.

A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a javaslattevő adatait,
- b) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,
- c) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,
- d) a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat, valamint
- e) szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató, vagy ajánló levelét.

A polgármester a hozzá benyújtott javaslatokat átadja a Települési Értéktár Bizottságnak. A Bizottság a javaslatokat megvizsgálja az alábbi szempontok szerint:

- a javaslat megalapozottsága,
- jogszabálynak való megfelelés.

Ezt követően a Bizottság dönt a Települési Értéktárba történő felvételről, a hiánypótlásról vagy a javaslat felvételének elutasításáról és döntéséről a javaslattevőt írásban értesíti.

Az Értéktár Bizottság 2015. év első félévében három ülést tartott és megalakulása óta 21 javaslatról döntött. A Bizottság határozata alapján 2015. június 12. napjáig összesen 21 nemzeti érték került felvételre a Nyíregyházi Települési Értéktárba, melyek a www.nyiregyhaza.hu honlapon megtekinthetők. A Bizottság, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően a nemzeti értékek adatait továbbküldte a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktárba.

A Bizottság tagjai fontos feladatuknak tekintik a felvett nemzeti értékek megismertetése mellett munkájuknak, az értéktárba kerüléshez szükséges javaslattétel módjának minél szélesebb körben való kommunikálását. Ezért frissíti, teszi minél informatívabbá a város honlapján lévő információkat. A helyi média is segítséget nyújt a nemzeti értékek megismertetéséhez. Mind a televízióban a Bizottság elnökével készített interjúk, beszélgetések, mind a sajtóban megjelent híradások figyelemfelkeltőek, az értékek megőrzésére, értéktárba kerülésére inspirálóak voltak.

A szakmai eszmecserék, konferenciák jó lehetőséget biztosítanak az információátadások révén a tapasztalatcserére is. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár által 2015. március 16-án, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság által március 20-án szervezett tanácskozásokon Kujbusné Dr. Mecsei Éva, a Bizottság elnöke az eddigi munkáról és a jövőbeni tervekről adott tájékoztatást. Az előadók beszámolóiból a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság jelenlévő tagjai körképet kaphattak a más településen, megyékben folyó tevékenységekről.

A Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság fontosnak tartja, hogy a fiatalokat is bevonja a Bizottság munkájába, ezért 2015. április hónapban rajzpályázatot hirdetett általános iskolás diákok részére a Nyíregyházi Települési Értéktárba felvett nemzeti értékekhez fűződő élmények bemutatására. A felhívásra közel 230 gyermek jelentkezett és 169 db rajz érkezett a Bizottsághoz a nyíregyházi általános iskolákból, Vásárosnaményből, Újfehértóról, Penészlekről, Encsencsről, Nyírvasváriból, Vajáról, valamint a megyében működő művészeti iskolákból.

Három főből álló szakmai zsűri (tagjai: Madár Ximena művészettörténész, Mihálka György festőművész, és Havasi Dóra grafikusművész) értékelte a gyermekek rajzait és négy fő (I.-II.-III. helyezett és egy különdíjas) és a nyertesek osztályai kaphatták meg a Bizottság és a támogatók (Nyíregyházi Állatpark Nonprofit Kft., Sóstó-Gyógyfürdők Zrt., Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nyíregyháza /TDM/, Jósa András Múzeum, Altamira Grafikai Stúdió és Reklámügynökség Kft., Sóstói Múzeumfalu, Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete, Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára, segítők Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Nyíregyházi Tankerülete, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár) által felajánlott értékes nyereményeket, valamint a pályázók felkészítő tanárainak és az iskolák igazgatóinak munkáját is díjazta a Bizottság.

A rajzpályázat eredményhirdetésére a Városnap program sorozat keretében került sor, a díjakat Dr. Ulrich Attila Nyíregyháza Megyei Jogú Város alpolgármestere adta át. A gyermekek alkotásait a Városházán 2015. május 8-tól 2015. május 12-ig tekinthették meg az érdeklődők, majd a Nyíregyházi MórícZ Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár adott otthont a gyermekek rajzainak.

A nagy sikerre tekintettel az interneten és a fenti helyszíneken személyesen is lehetett szavazni a rajzokra és a szavazás végén két közönségdíjat is átadott a Bizottság.

A Bizottság szeretné élővé tenni a nemzeti értékeket és ennek a célnak a fontosságát hangsúlyozva a Városnap program sorozat keretében Dr. Kovács Ferenc polgármester úr a Nyíregyházi Települési Értéktárban szereplő 16 nemzeti érték képviselőinek emléklapot adott át 2015. május 8-án a Városháza Bencs termében.

Az emléklapot átvevők mintegy gondnokságot vállaltak nemzeti értékeink felett. Ennek súlyát reprezentálja a 4 for Dance táncegyüttes fellépését hirdető cikk, amelyben már szerepel, hogy az együttes tevékenysége bekerült a Nyíregyházi Települési Értéktárba, illetve a Bessenyei Társaság koszorúzási ünnepségén is bemutatásra került az adományozott emléklap.

Külön figyelmet fordít a Bizottság munkájának dokumentálására és az iratok megfelelő rendszerben történő tárolására is.

A Szervezeti és Működési Szabályzat alapján a Bizottság félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig köteles működéséről beszámolni a Közgyűlésnek.

A Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság nem csak az értéktárért és nyilvántartásba vételért, hanem az alakuló Értéktárért is felelős. Fontos feladatának tartja az értékőrzést abban a tekintetben is, hogy a városlakók szerint kiemelkedő, Nyíregyházára jellemző, hogy az itt kialakult közösség identitását erősítő értékelemek a város arculatához illeszkedően, az értékhez méltó módon és formában jelenjenek meg.

Az értékőrzés küldetéstudatát erősíti az is, hogy a Földművelésügyi Minisztérium és a Hungarikum Bizottság által a helyi értéktárakra kiírt pályázaton csak azok a civil szervezetek, gazdálkodó egységek vehetnek részt, akiket a helyi bizottságok támogatnak. A Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottságot több pályázó szervezet kereste meg. Mindannyian megkapták

a támogatói nyilatkozatot, hiszen olyan projekt megvalósítására vállalkoznának, amelynek során különböző célközönséget érintően, változatos módszerekkel és formában mutatnának be egy csokrot a nyíregyházi értékek közül. Ezzel is ráirányíthatnák a figyelmet a törvényre, a helyi Bizottság létezésére, munkájára, az értékmentésre motiváló törekvésekre, a körülöttünk lévő, figyelemre méltó környezetre, a múltunkat reprezentáló épületekre, a kiemelkedő teljesítményekre, a város hírnevét öregbítő intézményekre, rendezvényekre.

A Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság megalakulása óta az alábbi javaslatokat vette fel a Nyíregyházi Települési Értéktárba:

1. Bessenyei-szobor (Nyíregyháza első köztéri szobra)

115 évvel ezelőtt, 1899. május 9-én avatták fel Nyíregyháza első köztéri szobrát, a Bessenyei-szobrot a megyeháza előtti parkban. Kallós Ede alkotása ma is az ország egyik legszebb író-szobra. A szobor felállítását előkészítő munkálatok, majd az országos érdeklődést kiváltó nagyszabású avatási ünnepély és ünnepségsorozat fő szervezője az alig másfél éve megalakult Bessenyei Kör volt. A szobor áthelyezésére a Jósza András Múzeummal szemben lévő - akkor Dessewffy, ma - Bessenyei térre 1928 nyarán került sor.

2. Bokortanyák

Nyíregyházát körülölelő bokortanyák egész Magyarországon egyedülállóak. Ilyen településszerkezettel és tanyaszerkezettel ma már alig találkozunk, ez a nyíregyházi tírpákság egyik nagy kulturális öröksége. A bokortanyák szerkezetének megőrzése az itt lakók fontos feladatai közé tartozik.

3. Nyíregyházi Cantemus Kórus munkássága

1975-ben alakult meg a Kodály Zoltán Általános Iskolában a Cantemus Gyermekkar, amely a vidéki kórusok között hihetetlenül nagy ívű karriert futott be. Azóta már a Cantemus család tagja a Pro Musika Leánykar, a Cantemus Vegyeskar is. A Cantemus sok nemzetközi elismerés tulajdonosa, Nyíregyháza egyik büszkesége.

4. Nyírség Táncegyüttes munkássága

Az Együttes 1974-ben alakult meg Nyíregyházán. Célja a Kárpát-medencei magyarság népi hagyományainak és tánckultúrájának minél szélesebb körben való megismertetése. Többszörös „Ki mit tud” győztes, több nemzetközi díj tulajdonosa, és rendelkezik a legmagasabb hazai táncmínősítéssel is.

5. Sóstógyógyfürdő, mint gyógyhely

A nyíregyházi fürdőkultúra közel évszázados múltra tekint vissza, minden szolgáltatásával együtt. A Sóstó egyik igen fontos elemét képező Gyógyfürdők az utóbbi években jelentős fejlődésnek indult, amit nemcsak az egyre növekvő látogatottság, hanem az egyre magasabb színvonalú szolgáltatás-kinálat is mutat. Ennek a folyamatnak egyik kulcseleme, vizének gyógyvízzé való nyilvánítása.

6. Sóstói Múzeumfaló, mint néprajzi értékek gyűjtőhelye

A Sóstói Múzeumfaló tervezése 1964-ben kezdődött, az építő munkálatok elindulására azonban csak 1970-ben került sor. A Múzeumfaló első része 1979-ben öt berendezett parasztportával nyílt meg a látogatók előtt. Azóta a 7 és fél hektáros terület beépült, és már több mint 80 építmény képviseli Északkelet-Magyarország sokszínű népi építészetét. Az épületek túlnyomó többsége eredeti, ami azt jelenti, hogy egykori helyszínükről pontos felmérések alapján történt meg az áttelepítésük.

A Sóstói Múzeumfaló hazánk legnagyobb regionális szabadtéri múzeuma.

7. Sóstó Zoo

A nyíregyházi Állatpark, már több mint egy évtizede városunk egyik büszkesége. Folyamatosan fejlődik, újabb és újabb attrakciókkal jönnek elő, a nyíregyházi turizmus egyik jelképe.

8. Szabolcs Néptáncgyűttes munkássága

A Szabolcs Néptáncgyűttes immáron több mint öt évtizede van jelen Nyíregyháza Kulturális életében, több díj tulajdonosa, megyei és országos hírnévvel rendelkeznek. „Kiváló Egyűttes” címük jelzi szakmai elhivatottságukat és munkájuk minőségét. Emellett több nemzetközi verseny győztese.

9. Tirpák népi építészet

Nyíregyházát körülvevő tanyavilágból sajnos lassan kikopik az egykori tirpák hagyományrendszer, így a népi építészet is. Ennek megóvása és folyamatos ellenőrzése az itt lakó utódoknak az egyik legfőbb kötelessége.

10. Krúdy Gyula irodalomtörténeti munkássága

Krúdy Gyulára már életében büszke volt szülővárosa. Bár Krúdy nagyon korán elkerült innen, a szülőváros mindig magáénak vallotta őt. Mikor nehéz anyagi körülmények között élt, jelentős megbízatásokkal igyekezett segíteni rajta, betegsége idején, a 20-as évek végén pedig tekintélyes összegű segélyben részesítette. Katona Béla az első nyíregyházi írodalmár, akit igazi Krúdy-kutatónak tekinthetünk, az elkészült tanulmányainak gyűjteményét „Az élő Krúdy” címmel 2003-ban jelentette meg városunk. Nyíregyházán sétálva számtalan Krúdy Gyulához kapcsolódó emléktáblára, szoborra, épületre találhatunk.

11. Szikora Tamás festőművész alkotásai

Szikora Tamás 1943-2012 nyíregyházi születésű festőművész volt. Sikerült az ország legjobb festői közé felküzdeni magát, külföldön is elismertséget szerzett. Egy évig Párizsban dolgozott egy francia művészeti alap támogatásával, meghívott tanár az Iparművészeti, majd a Képzőművészeti Főiskolán. 1994-ben megkapta a Munkácsy-díjat, 2010-ben Érdemes Művész. Sosem felejtkezett meg szülővárosáról, rendszeresen látogatott haza, 1997-ben a Korona Szálló Dísztermében muráliát készített.

12. 4 for Dance táncegyüttes eredményei, koncepciója

A 4 for Dance 2004-ben alakult azzal a céllal, hogy az általuk nagy tiszteletben tartott magyar néptánc autentikus elemeit virtuóz ritmusjátékokkal tegyék még izgalmasabbá, s így egy önálló stílust hozzanak létre. A csapat népszerűsége azóta is töretlen, hiszen a 4 for Dance értéket közvetít, kultúrát táplál, és mindezeket a mai kor szellemében, sok humorral fűszerezi.

13. Bárány Frigyes művészeti tevékenysége

Bárány Frigyes, a nemzet kiváló művésze 2014. évben ünnepelte pályájának 55 éves jubileumát. A közönség számos filmben, tévéjátékban és emlékezetes színházi előadásokban, sokféle szereposztásban láthatta tehetségéből, műveltségéből, kifinomult művészi érzékenységéből fakadó kiemelkedő színészi teljesítményét. 1980 óta Nyíregyházán él, és 1981-től a Móricz Zsigmond Színház művésze, a mai napig is játszik „örökös tagjaként” a színháznak. Ma már nyíregyházinak vallja magát, és a város, a megye is büszke nevezetes színészére. Több mint 30 éves művészi tevékenysége e városhoz köti, ahol ismerik és szeretik. Színészi pályája, művészi teljesítménye, emberi tartása például szolgálhat mások számára is, hogy az ország keleti felében is kultúraszerető közönség várja őket.

14. Hősök temetője

Az első világháború kitörését követően, 1914 végén, Nyíregyházán egy kórházat létesítettek a frontról hazatérő sebesült katonák ellátására. A különböző járványok elterjedésének megakadályozására is hivatott, barakkrendszerű megfigyelő kórházban 1915-ben már 2700 katona ellátását végezték. Az elhunytakat a kórház mellett kialakított temetőben hantolták el. 1916-ban a temető hivatalosan a Hősök temetője nevet kapta.

A két világháború közötti időben halottak napján (november 2-án) gyertyákat gyújtottak az elhunytak sírjai fölött. 1924-ben a Magyar Országgyűlés törvénybe iktatta a Hősök emlékűnnepét, amely május hónap utolsó vasárnapját a hősi halottak emlékének szentelte. 1925-től a Hősök napi megemlékezések egyik helyszíne volt a Hősök temetője, ahová két emlékjelet is állítottak az elhunytak tiszteletére.

A második világháború után a temetőt bezárták és a város csak a legszükségesebb fenntartási munkálatokat végeztette el. Ez idő alatt azonban a síremlékek állaga romlott, az emlékjeleket pedig megrongálták.

1989-től a temető gondozásában, a sírok rendbetételében, az emlékjelek kijavításában és a megrongálódott sírkövek kicserélésében a város mellett nagy szerepet vállalt a Nyíregyházi Városvédő Egyesület majd a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat. A temetőt újra látogathatóvá tették és a felelevenített Hősök napi ünnepi megemlékezések egyik helyszíne is a temető lett.

2007-től a Temetkezési Vállalat halottak napján gyertyagyújtásokat szervez a temetőbe, amelyet az első világháború kirobbanásának 100. évfordulója alkalmából felújított, több síremléket kicserélt és az emlékhely rangjához méltó, új díszkaput készíttetett.

A temetőben található 2378 sírkő alatt 14 nemzet katonája alussza örök álmát: bosnyák, cseh, horvát, lengyel, magyar, montenegrói, német, olasz, orosz, osztrák, román, szerb, szlovén és ukrán. A Hősök temetője 1997 óta helyi védettséget élvez. Az első világháború kirobbanásának 100. évfordulója alkalmából felújított, új kaput kapó sírkert olyan értéke a városnak, amely a Hősök napi megemlékezésekhez és a halottak napi gyertyagyújtásokhoz méltó színteret biztosít, méltó arra, hogy bekerüljön a települési értéktárba.

15. Dr. Eisert Árpád úttörő szívsebészti tevékenysége Nyíregyházán

Az alábbi műtéteket első ízben végeztet el hazánkban Dr. Eisert Árpád:

1. Pericarditis constrictiva tbc. (páncélszív) miatti sikeres műtét

2. Aortaisthmus-stenosis műtét
3. Elektív (előre eltervezett) műtét egy mitralis stenosisos betegen, megelőzve sok más, fejlettebb egészségüggyel rendelkező európai országot is.

16. Nyíregyházi Evangélikus Nagytemplom

Az Evangélikus Nagytemplom Nyíregyháza legrégebbi műemléke, emellett az egyetlen barokk műemlék a városban. A békéscsabai után hazánk második legnagyobb evangélikus temploma. A 18. sz. végén az újratervezett város lakosságának döntő többségét adó, közel 5000 lelket számláló gyülekezet tagjainak saját vagyonából hitéletének monumentális épületet emelt, ami generációkon keresztül büszkeséggel töltött el a közösséget. A gyülekezeti tagok nemcsak pénzbeli adományokkal segítették a munkát, hanem kezükkel építették a templomot. a gazdák hordták Bodrogkeresztúrból a követ és Dobsináról a zsindelet.

Az evangélikus gyülekezet napjainkban kis közösséget alkot Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, hiszen csak Nyíregyházán, az egykori nyíregyházi tanyabokrok egyesülésével létrejött településeken (Nagycsérkeszen és Nyírtelken) és a szatmári Kőlcshán működik lutheránus közösség. A templom szimbolizálja a városalapító evangélikus szlovák telepesek alázatos munkáját, amellyel Nyíregyházát virágzó mezővárossá tették. Ma az Evangélikus Nagytemplom nemcsak több mint 8000 főt számláló nyíregyházi gyülekezet, hanem minden városunkbeli polgár közös kincse, a városkép emblematikus eleme, harangjátéka az elcsendesülésre, az ősök előtti tiszteletadásra szólít fel minket.

17. A nyíregyházi huszár

Nyíregyháza sokáig első osztályú katonai helyőrségnek számított. 1869-től, a Magyar Királyi Honvédség megszületésétől a városban állomásozott a magyar királyi kassai 5. honvéd huszárezred II. osztálya a Honvéd utcai laktanyában. Hozzájuk érkezett 1891 őszén a császári és királyi 14. huszárezred az ekkor átadott új nagy laktanyába. A másfél ezrednyi huszár és ló elhelyezése jelentősen fellendítette a város gazdasági és társadalmi életét.

Trianon után lassan, de megindult a hadsereg újjászervezése, melynek keretében megszervezték a magyar királyi 4. honvéd huszárezredet. 1930-ban ez az alakulat a híres lovas generális Hadik András gróf nevét vette fel. 1941 nyarán a 4. huszárezred az 1. honvéd

lovasdandár keretében elsők között indult az orosz frontra. A világtörténelem utolsó győztes lovasrohamát a nyíregyházi Mikecz Kálmán huszár ezredes vezette 1941-ben nyikolajevi csatában.

A második világháború végén a Duna-Tisza közén folytatott harcok során az ezred szinte teljesen felmorzsolódott.

18. Dr. Erdész Sándor néprajzkutató, múzeumalapító szakmai munkássága

Erdész Sándor a jászberényi Jász Múzeum, a nyíregyházi Jósa András Múzeum, s végül a Sóstói Múzeumfalu néprajzos muzeológusa volt, ez utóbbinak 15 évig az igazgatója. Munkahelyéül a Jósa András Múzeumot jelölték ki, ahol több mint 15 évig néprajzsként dolgozott. A folklorista Erdész Sándor életében 1971-ben egy újabb fordulat következett be, amikor őt nevezték ki az épülő Sóstói Múzeumfalu élére, hogy a kezdet nehézségeivel küszködő intézményből múzeumot csináljon.

Emellett 1979-re sikerült látogathatóvá tenni a múzeumfalut, amelyet még további tíz éven keresztül igazgatott. Múzeumi munkájának fontos része volt a néprajzi tárgygyűjtés. Tárgygyűjtései sorában a népi bútorok, a táplálkozás változatos tárgyai, a pásztorművészeti tárgyak, a különböző kismesterségek felszerelése, szerszámjai, a földművelés és állattartás tárgyai tanúskodnak sokoldalú érdeklődéséről.

19. Dr. Korompay Klekner Károly kórházszervező és sebészi tevékenysége

Hivatásszerető orvosként sokat tett a város és megye betegeinek gyógyításáért. 35 évig dolgozott az akkori Erzsébet közkórházban, ebből 31 évig igazgató főorvosként.

Igazgatása kezdetén önálló osztályokat, valamint orvosi szakkönyvtárat alakított ki. Legjelentősebb fejlesztése az 1929-ben felépült 265 ágyas európai színvonalú sebészeti pavilon volt. 1913-44 között magánszanatóriumot is működtetett.

Betöltötte az Országos Orvosszövetség Szabolcs megyei, de a Magyar Sebésztársaság elnöki tisztét is. Beosztottait is szaktudásuk fejlesztésére ösztönözte, ennek érdekében bevezette a kórházi tudományos ülések rendszerét. Ápolta nagy elődei, Korányi Frigyes és Jósa András emlékét.

20. A nyíregyházi Sóstói-erdő

A Nyíregyháza területén található Sóstói-erdő mintegy 370 hektáros tömbje homoki tölgyes maradványként a Kárpát-medence egyik leginkább visszaszorult erdőtípusát képviseli. Első említése e területnek 1426-ból származik, első ábrázolása pedig az 1784-es I. katonai felmérés térképein láthatók. Az erdő ősi, természetes eredetű, bár egy jól ismert – történeti alapokat nélkülöző - anekdota szerint az 1700-as évek elején egy véletlennek köszönhetően telepítették. A régi időkben a vízállásokat halastóként, kenderáztatóként, vályogvető helyként, a nedves tisztásokat kaszálóként vették igénybe.

A cserjésekben boronának, seprűnek, vesszőnek vágta ágakat, a bogyókat festőanyagok gyűjtötték. Emellett méhészet, gombászás, cserkéreg-nyerés, makkoltatás, legeltetés és vadászat is folyt. A Natura 2000 hálózat kialakításakor az erdő területének 2/3-ad része került „Sóstói-erdő” néven, HUHN20109 azonosító kóddal az európai közösségi jelentőségű kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területek sorába.

21. Nyíregyházi Főiskola Tuzson János Botanikus Kertje, mint növényi ritkaságok gyűjtőhelye

A Nyíregyházi Főiskola Botanikus Kertje –megalakulásának 30. évfordulóján - 2002. május 09-én vette fel Dr. Tuzson János botanikus akadémikus nevét. Ő az a tudós, aki a Bátorliget körüli értékes területek felfedezésével kiemelte a Nyírséget a többi tájegység közül, és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét botanikai szempontból európai hírűvé tette.

A Botanikus Kert tényleges építésének kezdete 1973-ra nyúlik vissza és a mai napig folyamatosan bővül és fejlődik (megépült a Pálmaház, a Kaktuszház, a Mediterránház, a Trópusi haszonnövényház, az „Élet fája” nevű bemutatópark, a Látványhíd, a Japánkert, a Labirintus és a Huszár-Játszókert, átépítették a Sziklakertet, és elkészült az „Évszakok tánca” c. DVD-film, ami egy séta keretében négy évszakra át mutatja be a kertet, valamint a Tuzson János Botanikus Kertgyűjteményét bemutató CD, a főépület bővítésével pedig kialakításra került a „Hortobágyi Tibor Emlékszoba” az előadóterem a laboratórium és a szociális blokk). Ma már a növények fajszáma meghaladja a 3.500-at, a látogatók száma pedig a 20.000 főt.

A Botanikus Kertet 1988-ban nyilvánították helyi Védett Természeti Hellyé. A páratlan gyűjtemény minden időszakban csodálatos látnivalót kínál mind a szabadföldi területeken, mind az üvegházakban.

A Nyíregyházi Települési Értéktárba felvett nemzeti értékek és a javaslattevők megnevezése

Sorsz.	Nemzeti értékek megnevezése:	Javaslatot benyújtotta:
1.	Bessenyei-szobor	Dr. Nagy Éva
2.	Bokortanyák	Hajzer Gabriella
3.	Nyíregyházi Cantemus Kórus munkássága	Nyírség Turizmusáért Egyesület
4.	Nyírség Táncegyüttes munkássága	Dr. Ulrich Attila
5.	Sóstógyógyfürdő, mint gyógyhely	Dohanics László
6.	Sóstói Múzeumfaló, mint néprajzi értékek gyűjtőhelye	Dr. Ulrich Attila
7.	Sóstó Zoo	Riczu Éva
8.	Szabolcs Néptáncegyüttes munkássága	Dr. Ulrich Attila
9.	Tirpák népi építészet	Kertész Tünde Fruzsina
10.	Krúdy Gyula irodalomtörténeti munkássága	Nyírség Turizmusáért Egyesület
11.	Szikora Tamás festőművész alkotásai	Szikora Péter
12.	4 for Dance táncegyüttes eredményei, koncepciója	Vilikó Réka
13.	Bárány Frigyes művészeti tevékenysége	Dr. Nagy Éva
14.	Hősök temetője	Ilyés Gábor
15.	Dr. Eisert Árpád úttörő szívsebész tevékenysége Nyíregyházán	Dr. Kührner Éva
16.	Nyíregyházi Evangélikus Nagytemplom	Bánszki Hajnalka
17.	A nyíregyházi huszár	Jósa András Múzeum
18.	Dr. Erdész Sándor néprajzkutató, múzeumalapító szakmai munkássága	Dr. Bodnár Zsuzsanna
19.	Dr. Korompay Klekner Károly kórházszervező és sebész tevékenysége	Dr. Kührner Éva
20.	nyíregyházi Sóstói-erdő	Nagy Tibor
21.	Nyíregyházi Főiskola Tuzson János Botanikus Kertje, mint növényi ritkaságok gyűjtőhelye	Boronkay Ferencné

Nyíregyháza, 2015. június 15.

Kujbušová Dr. Mecsei Éva

Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság
elnöke